

Міністерство освіти і науки України
Чорноморський національний університет імені Петра Могили

В. В. Горлачук, О. В. Лазарєва

Землеустрій та організація території

**Практикум
для студентів спеціальності
193 «Геодезія та землеустрій»
Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»**

Миколаїв – 2019

УДК 332.2:3323

Г 67

Рекомендовано до друку вченою радою Чорноморського національного університету імені Петра Могили (протокол № 6 від 28 лютого 2019 р.).

Рецензенти:

Сохнич А. Я. – заслужений діяч науки і техніки України, доктор економічних наук, професор, академік Академії наук вищої освіти України, завідувач кафедри управління земельними ресурсами Львівського національного аграрного університету;

Садченко О. В. – завідувач кафедри менеджменту і математичного моделювання ринкових процесів Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, доктор економічних наук, професор.

Г 67 Горлачук В. В. Землеустрій та організація території : Практикум для студентів спеціальності 193 Геодезія та землеустрій, галузь знань : 19 «Архітектура та будівництво» / В. В. Горлачук, О. В. Лазарева. – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2019. – 56 с.

У практикумі розкрито унікальну технологію організації території сільськогосподарського землекористування, яка забезпечує еколого-економічну стабілізацію агроecosystem, висвітлено питання відтворення і збереження родючості ґрунту.

Вчення, сконцентровані у цьому практикумі, допоможуть отримати студентам високі знання щодо раціонального використання і охорони земельно-ресурсного потенціалу, методології розроблення проектів організації території і її використання у сфері земельних відносин і управління земельними ресурсами.

Практикум розрахований на студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій», землевпорядників-практиків, спеціалістів сільськогосподарського виробництва.

УДК 332.2:3323

© Горлачук В. В., Лазарева О. В., 2019

© ЧНУ ім. Петра Могили, 2019

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Організація курсового проектування.....	6
Методичні рекомендації до виконання курсового проекту.....	8
Тести для самоконтролю та перевірки знань.....	19
Список рекомендованої літератури.....	52

ВСТУП

Матеріальний світ складається із природних і штучних систем, між якими постійно існують і продовжують існувати суперечливості. Адже людина, створюючи штучні системи, наприклад, агроландшафти, може нанести непоправні збитки природним системам (землі, рікам, людині, рослинам, тваринам і т. д.), які призведуть до трагічного кінця, власне, до загибелі всієї цивілізації.

Тому важливо не допустити виходу з-під контролю штучних систем, направивши їх на розвиток і вдосконалення без шкоди для природи і суспільства.

У цьому лежить велика відповідальність людей перед майбутнім поколінням. Тому кожна свідомо людина повинна внести свій посильний вклад у майбутнє цивілізації.

Сьогодні, як ніколи, стоїть гостра і дуже відповідальна проблема перед вченими світу і України розробити і впровадити наукову концепцію раціонального використання землі, застерегти її від непомирних руйнівних процесів.

Задля вирішення цієї архіважливої проблеми нині мають підключитись землевпорядники, керівники різних ієрархічних рівнів, громадськість, щоб спільними зусиллями домоглись позитивних результатів у сфері земельних відносин та управління земельними ресурсами, які апробовані практикою і життям.

Нині уже склались необхідні передумови для створення умов гармонійного розвитку сільськогосподарського землекористування і його інфраструктури у зв'язку із появою такої науки, як землеустрій, за допомогою якої розвиваються і вдосконалюються земельні відносини, визначається місце і функції кожної людини у загальній сукупності неживих, живих систем і суспільства, намічаються перспективи розвитку землекористування, організовується пізнання наукового пояснення і практичного перетворення землі у головний, базовий ресурс достатку українського народу, територіального ресурсу розвитку продуктивних сил і виробничих відносин.

Акцентуємо увагу, що головна заслуга землеустрою полягає в тому, що він координує всі науки, пов'язані з використанням землі, є базою вирішення практичних задач з розвитку і вдосконалення соціально-економічної та екологічної системи.

Практикум. Землеустрій та організація території

У процесі землеустрою проводиться організація відповідних територій, яка відповідає задоволенню певних цілей, забезпечуючи стабільність у взаємодії з природою.

Так, при розробленні проекту організації території сільсько-господарського землекористування традиційно вирішуються питання встановлення науково обґрунтованого складу земельних угідь і їх розміщення, типи, види і кількість сівозмін, проводиться впорядкування територій угідь і сівозмін, а саме сівозмін, багаторічних насаджень, кормових угідь та ін.

Значна увага приділяється визначенню економічної та екологічної ефективності запроектованих заходів.

При підготовці практикуму з дисципліни «Землеустрій та організація території» автори намагались подати його таким чином, щоб він допоміг студенту самостійно прийняти проектне рішення щодо землеустрою території землекористування, чим і буде досягнуто мету отримання практичних навиків з організації території землекористувань.

ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСОВОГО ПРОЕКТУВАННЯ

Курсовий проект є самостійною та індивідуальною роботою студента, унікальність якої перевіряється за програмою «Антиплагіат».

Керівником курсового проекту призначається викладач кафедри. Консультації з розроблення курсового проекту проводяться згідно графіку.

Здача проекту на перевірку здійснюється по розділах. Підсумкова оцінка виставляється за результатами захисту курсового проекту. Захист курсового проекту проводиться у присутності комісії, визначеною кафедрою.

В основі розроблення проекту є завдання на курсове проектування.

У завданні вказується:

1. Тема курсового проекту.
2. Вихідні дані до розроблення проекту, а саме:
 - опис об'єкта проектування;
 - статистичні дані існуючого стану показників розвитку господарства (урожайність, площа культур, поголів'я тварин тощо);
 - показники перспективного розвитку господарства (структура посівних площ, урожайність та ін.);
 - нормативні матеріали (винос гумусу з ґрунту культурами, змив ґрунту, витрати урожаю, зумовлених витратами (ерозією) ґрунтів, попередники культур, можливі схеми чергування культур та ін).

Зміст записки проекту

1. Вступ.
2. Роль і значення організації території сільськогосподарського землекористування.
3. Проектна частина.
 - 3.1. Основні розділи проекту.
4. Висновки і пропозиції.
5. Список використаних джерел.

Зміст графічної частини

1. Проект організації території з відображенням рельєфу місцевості, ґрунтового покриву та ін.

Практикум. Землеустрій та організація території

У завданні на курсовий проект вказується дата видачі завдання, терміни подання на перевірку розділів та завершеного проекту.

Порушення термінів виконання розділів курсового проекту супроводжується зниженням балів за роботу.

Зміст курсового проекту

Курсовий проект складається з пояснювальної записки та графічної частини.

Пояснювальна записка до курсового проекту виконується в обсязі 25–30 стор. рукописного тексту, або 15–20 стор. комп'ютерного тексту.

Бібліографічний список складає 5–6 джерел.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВОГО ПРОЕКТУ

Вступ. Розкриваються проблеми використання земель сільсько-господарського призначення.

Дається короткий зміст курсового проекту та інша інформація, що висвітлюється в роботі.

Роль і значення організації території сільськогосподарського землекористування.

Відображаються роль і значення організації території сільськогосподарського землекористування як багатогранного комплексу наукової і практичної діяльності, спрямованої на організацію раціонального використання і охорони землі як важливої складової частини біосфери, просторової бази життєдіяльності людини і засобу виробництва.

Проектна частина.

Формалізація процесу розроблення курсового проекту базується на таких блоках питань:

- обстеження земель (камеральна робота зі збору та оцінки матеріалів та польові землевпорядні розвідування);
- загальні відомості про господарство;
- природні умови;
- еколого-економічне обґрунтування складу земельних угідь і сівозмін;
- еколого-економічна ефективність проекту.

На етапі розв'язання питань першого блоку збирається та аналізується необхідний матеріал, який характеризує виробничу діяльність господарства. Це робиться двома способами – камеральним і польовим. Детальний опис питань, які вивчаються під час виконання підготовчих робіт наведено у джерелах [1, 2, 5].

При виконанні підготовчих робіт особлива увага акцентується на показниках господарської діяльності станом на висхідний період і на період освоєння проекту. До таких показників відносяться структура посівних площ, урожайність культур, поголів'я худоби, склад земельних угідь, обсяги трансформації угідь та ін.

Практикум. Землеустрій та організація території

Для розроблення проекту організації території структури посівних площ, урожайність сільськогосподарських культур (існуючу та на перспективу) студенти отримують індивідуально.

Склад земельних угідь та їхня площа визначається за матеріалами плану землекористування і заноситься в експлікацію земельних угідь за такою формою (табл 1):

Таблиця 1

Експлікація земельних угідь у межах плану

Угіддя	Площа, га	Питома вага, %
Рілля	170,0	63,0
Багаторічні насадження	30,0	...
Сіножаті	50,0	...
Пасовища	17,0	...
Всього сільськогосподарських угідь	267,0	...
Під дорогами	3,0	...
.....		...
.....		...
Всього земель	270,0	100,0

У випадку необхідності складається відомість трансформації угідь за формою табл. 2.

Таблиця 2

Відомість трансформації угідь

Угіддя	Площа, га	Трансформовано в:				
		рілля	багаторічні насадження	сіножаті	під пасовища	під дороги
Рілля						
Багаторічні насадження						
Сіножаті						
Пасовища						
Під дорогами						
Всього						

Після кожної таблиці потрібно зробити висновки за такою орієнтовною схемою: «з вищезазначеної табл. 2 видно, що на рік освоєння проекту організації угідь площа ріллі зросте на ... га. Водночас зменшиться площа пасовищ на ... га і т. д.».

Характеристика земельних угідь за змитістю схилів приведено в табл. 3.

Таблиця 3

Оцінка угідь за змитістю схилів

Угіддя	Площа всього, га	в тому числі							
		не змиті		слабозмиті		середньозмиті		сильнозмиті	
		га	%	га	%	га	%	га	%
Рілля									
Багаторічні насадження									
Сіножаті									
Пасовища									
Всього сільськогосподарських угідь									

Висновок після таблиці

Характеристика земельних угідь за крутизною схилів приведена в табл. 4.

Таблиця 4

Оцінка угідь за крутизною схилів

Угіддя	Площа, га	в тому числі		
		0–3 ⁰	3–7 ⁰	більше 7 ⁰
Рілля				
Багаторічні насадження				
Сіножаті				
Пасовища				
Всього сільськогосподарських угідь				

Висновок після таблиці

**Еколого-економічне обґрунтування
складу земельних угідь і сівозмін**

Під час виконання цього завдання розв'язуються такі питання:

- встановлення складу угідь;
- обґрунтування системи сівозмін.

Практикум. Землеустрій та організація території

При встановленні складу угідь необхідно досягти умов екологічної стабільності землекористування та економічної ефективності виробництва.

Попередньо склад земельних угідь за проектом визначений у процесі виконання комплексу польових землепорядних розвідувань (див. табл. 2). Тому, при розробленні проекту організації потрібно уточнити площі цих угідь, врахувавши, наприклад, вилучення із складу орних земель частку ріллі під залуження для створення культурних пасовищ або інших цілей – закладку багаторічних насаджень, захисних лісонасаджень та ін.

Організація системи сівозмін

Система сівозмін, яку пропонується запровадити у господарстві, має бути еколого-економічно обґрунтованою.

Типи, види і кількість сівозмін визначаються наявністю ріллі, наявністю еродованих земель і ступеня ерозійної небезпеки, характеристикою рельєфу, ґрунтового покриву, розміщення господарських центрів та ін.

Розміщення культур у сівозміні повинно йти за науково-обґрунтованими попередниками (табл. 5).

Таблиця 5

Попередники сільськогосподарських культур

Культура	Степ	Лісоstep
Озима пшениця	Пар чистий, пар зайнятий, пар кулісний, горох, соя, баштанні, багаторічні трави першого і другого року використання, кукурудза на зелений корм і силос, гречка, озимі на зелений корм, зернобобові сумішки, соняшник, просо, озима пшениця	Пар зайнятий, багаторічні трави другого року на один укіс, горох, кукурудза на зелений корм, силос, озима пшениця, вико-вівсяна та вико-житня сумішки, гречка, озима пшениця
Озиме жито	Ті самі, що й для озимої пшениці	Зернобобові, кукурудза на силос, ярий ячмінь, овес, гречка
Озимий ячмінь	Ті самі, що в озимої пшениці, за винятком самої озимої пшениці	
Яра пшениця	Кукурудза на силос, цукрові та кормові буряки, овочі, зернобобові	Картопля, кукурудза на силос і зерно, цукрові буряки, зернобобові, озима пшениця
Ярий ячмінь	Кукурудза на зерно та силос, озима пшениця, баштанні, горох, просо, цукрові буряки	Кукурудза, цукрові буряки, озима пшениця

Закінчення табл. 5

Овес	Озимі, кукурудза на зерно і силос, цукрові та кормові буряки	Озимі, кукурудза на зерно і силос, цукрові та кормові буряки, картопля
Просо	Озимі, цукрові та кормові буряки, соя, ярі зернові, кукурудза	Озимі, цукрові та кормові буряки, картопля, ярі зернові, кукурудза
Гречка	Горох, озимі, цукрові та кормові буряки, кукурудза на зерно і силос	Горох, озимі, цукрові та кормові буряки, кукурудза на силос і зерно
Горох і чина	Кукурудза на зерно і силос, цукрові та кормові буряки, озимі зернові, гречка, ярий ячмінь	Кукурудза на зерно і силос, цукрові та кормові буряки, озимі зернові, гречка, ярий ячмінь
Квасоля, кормові боби, соя, нут	Озимі та просапні культури	Озимі та просапні культури
Люпин		
Цукрові буряки	Озима пшениця після чорного пару, зайнятого пару, зернобобові	Озима пшениця після зайнятого пару та гороху, зернобобові
Кукурудза	Озимі зернові, кукурудза на зерно і силос, ярий ячмінь, цукрові та кормові буряки	Озимі зернові, кукурудза на силос і зерно, цукрові та кормові буряки, ярий ячмінь
Соняшник	Озима пшениця, кукурудза на зерно, ярий ячмінь	Озима пшениця, кукурудза на зерно, ярий ячмінь
Картопля		Озимі пшениця та жито, цукрові буряки, баштанні, кормові культури
Льон		
Багаторічні трави	Чистий посів, а також під покрив кукурудзи на зелений корм, однорічні трави на зелений корм, ярі та озимі на зелений корм, яра пшениця, ячмінь, овес озимі на зерно, просо.	Чистий посів, а також під покрив кукурудзи на зелений корм, ярі та озимі на зелений корм, яра пшениця, ячмінь, овес, озимі на зерно, просо.

Джерело: [7].

Яким має бути співвідношення культур у господарстві, вирішує землекористувач або землевласник, виходячи з таких міркувань, як пристосованість кожної культури до конкретних ґрунтово-кліматичних умов, попит ринку, рентабельність вирощування тощо.

Проектуючи ту чи іншу сівозміну, дуже важливо передбачити її гнучкість, як то: коригування в разі необхідності співвідношення озимих і ярих колосових, ярих ранніх і пізніх культур у межах певних груп.

Складання проекту внутрішньогосподарського землевпорядкування завершується розробкою систем агротехнічних заходів у кожній сівозміні та у кожному полі (обробіток ґрунту, удобрення, сівба, догляд за посівами, захист рослин від бур'янів, шкідників, хвороб тощо).

Сівозміна вважається впровадженою, коли проект перенесено в натуру (на місцевість).

Освоєння сівозміни – це перехід до розміщення сільськогосподарських культур після попередників, передбачених схемою чергування. Слід зазначити, що після землевпорядкування розміщення культур на полях може суттєво відрізнятись від запроєктованого. Для освоєння сівозміни потрібний певний період, на який складається план освоєння запроєктованої сівозміни. Для цього складають спеціальну перехідну таблицю, де записують номери і площу полів, культури, які вирощували на кожному полі за останні два роки, із зазначенням їхньої площі, а також планове розміщення культур по полях і по роках на цей період, із зазначенням їхньої площі, а також планове розміщення культур по полях і по роках на цей період. При складанні плану переходу враховують також засоби захисту рослин, внесені добрива, обробіток ґрунту на полях, які проводили протягом останніх двох років. Ці дані називаються історією полів. План переходу складається і тоді, коли землекористування господарства не змінюється, а коригується структура посівних площ або схема чергування культур.

При освоєнні сівозміни потрібно забезпечити необхідне виробництво сільськогосподарської продукції, перехід від запроєктованої сівозміни здійснити не пізніше ніж за три роки, а в сівозмінах з 3–4 полями багаторічних трав – за 3–4 роки.

Під час переходу до запроєктованої сівозміни варто дотримуватися наступних правил:

- у визначених графах попередньої таблиці в перший рік освоєння сівозміни потрібно записати культури, які вже висіяли і змінити їхнє розміщення неможливо (багаторічні трави, озимі);
- після кращих попередників розміщують найвибагливіші та найбільш цінні культури (озимі, технічні культури);
- за можливістю поля займають однією культурою, а в збірних полях розміщують культури, близькі за агротехнікою та за біологією, цінністю як попередників для наступних культур;

– на початку освоєння сівозміни культури треба групувати на полях і розміщувати їх після попередників оскільки це передбачено схемою чергування культур;

– під чистий пар виділяють найбільш забур'янені і виснажені поля;

– в останній рік засвоєння всі культури повинні бути згруповані на полях відповідно до схеми чергування культур у сівозміні, займати визначену кількість полів при дотриманні їх меж і розміщенні після передбачених попередників.

Після освоєння сівозміни складається план розміщення культур протягом ротації. План розміщення сільськогосподарських культур на полях на період ротації записують у таблицю, яку називають ротаційною. У перший рік ротації розміщення культури на полях таке саме, як і в рік освоєння сівозміни, а в наступні роки їх розміщують згідно зі схемою чергування культур у сівозміні.

Якщо за певних обставин виникає потреба внести певні зміни в структуру посівних площ, це потрібно зробити, не порушуючи прийнятого принципу чергування в поточному та наступних роках.

Зміни в сівозмінах іноді спричинені вимушеним пересівом озимих і багаторічних трав, при несприятливих умовах зимівлі. При цьому потрібно старанно підбирати культури для пересіву. Наприклад, якщо випала озима пшениця, за якої передбачалось висівати цукрові буряки, то для пересіву слід підбирати культуру, яка була б добрим попередником для них. Такою культурою може бути горох або ячмінь, але не просо та кукурудза. Поле, де випали багаторічні трави, краще пересівати бобово-злаковими сумішками на зелений корм чи сіно, горохом та кукурудзою на зелений корм.

В усіх випадках має бути можливість максимально збільшувати площу посіву озимих культур в разі виникнення сприятливих умов для цього. Те саме стосується і зменшення площі озимини в разі несприятливих умов.

Після впровадження і освоєння сівозміни настає етап її дотримання. З метою контролю у кожному господарстві ведеться книга історії полів сівозмін. Цей агрономічний документ відображає історію кожного поля сівозміни, досягнутий рівень агротехніки, результати впливу запроєктованої сівозміни на родючість ґрунту і врожайність культур.

Акцентуємо увагу, що у випадку наявності у структурі посівних площ соняшника – наступним після нього має бути парове поле.

При проектуванні системи сівозмін потрібно виходити з того, що на схилах 0–3⁰ проектуються сівозміни без обмежень набору культур.

Практикум. Землеустрій та організація території

При проектуванні сівозмін на схилах 3–7⁰ проектують зерно-трав'яні ґрунтозахисні сівозміни з метою запобігання процесам водної ерозії ґрунтів.

На схилах понад 7⁰ передбачають суцільне залуження.

Щоб перевірити відповідність запроєктованих сівозмін на досягнення умови бездефіцитності гумусу, проводиться розрахунок балансу гумусу в ґрунті (табл. 6).

Таблиця 6

Визначення балансу гумусу в ґрунті

Назва сільськогосподарських культур	Площа посіву		Урожайність, ц/га	Баланс гумусу, т	
	га	%		на 1 га посіву при заорюванні супутньої продукції та поправочному коефіцієнті на гранулометричний склад ґрунту рівному одиниці	всього (гр. 2×гр. 5)

Зробити висновок після таблиці

У випадку, якщо баланс гумусу в ґрунті виявився від'ємний, потрібно сівозміну повторно скласти так, щоб досягти бездефіцитного балансу гумусу в ґрунті. У якості обґрунтування можна використати варіант розміщення поживних культур після зернової групи культур, які дозволяють частково компенсувати втрачений гумус. У будь-якому випадку сівозміни можуть забезпечувати бездефіцитний баланс гумусу в ґрунті.

За результатами розроблених сівозмін складається баланс посівних площ (табл. 7).

Таблиця 7

Баланс посівних площ

Культури	За планом	За проектом	Відхилення, +, –
	Площа, га	Площа, га	
Озима пшениця			
Озимий ячмінь			

Закінчення табл. 7

Кукурудза (зерно)			
Соняшник			
Картопля			
Багаторічні трави			
Пар	-	+	
Всього			

Дати висновок після таблиці

Обсяги виробленої рослинницької продукції приведено в табл. 8.

Таблиця 8

Обсяги виробництва рослинницької продукції

Культури	За планом			За проектом			Відхилення, т
	га	ц/га	Валовий збір, т	га	ц/га	Валовий збір, т	
Озима пшениця							
Озимий ячмінь							
Кукурудза							
Соняшник							
Картопля							
Багаторічні трави							
Всього							

Зробити висновок після таблиці

Впорядкування території сівозмін

При впорядкуванні території сівозмін необхідно вирішити такі питання:

- проектування системи полів сівозмін та робочих ділянок;
- розміщення полезахисних лісосмуг;
- розміщення польової дорожньої мережі;
- розміщення лінійних протиерозійних гідротехнічних споруд;
- розміщення польових станів і джерел польового водопостачання.

Поля сівозмін, робочі ділянки та польові дороги є обов'язковими елементами організації території сівозмін.

Упорядкування території сівозмін має сприяти:

- зручним умовам для використання техніки, системного підвищення родючості ґрунту, запобігання процесам ерозії та ін.;
- створенню територіальних умов для високопродуктивного використання сільськогосподарської техніки і транспортних засобів тощо.

Практикум. Землеустрій та організація території

При цьому поля максимально повинні бути вписані у традиційно сформовані контури, їхня форма має бути приближена до форми прямокутника або прямокутної трапеції зі співвідношенням сторін 1:2.

На рельєфі крутизною 3–7⁰ довгі сторони полів потрібно розмістити впоперек схилу (по горизонталях) за принципом контурно-меліоративної організації території (КМОТ), що зменшить небезпеку ерозії ґрунту.

Основні польові дороги (лінії обслуговування) запроектувати шириною 4–5 м, а допоміжні польові дороги, що забезпечують транспортування врожаю, органічних і мінеральних добрив – шириною 3–4 м.

Щодо рівновеликості полів, то відхилення від середнього розміру поля польової сівозміни та відхилення допускається до 10 %, а за умови сильно вираженого рельєфу – 15–20 %.

Характеристика полів за рівновеликістю приведена в табл. 9.

Таблиця 9

Характеристика полів за рівновеликістю

№ поля	Площа поля, га	Середній розмір поля, га	Відхилення, +, –	
Польова сівозміна				
1				
2				
і т. д.				
Ґрунтозахисна сівозміна				
1				
2				
і т. д.				

Після таблиці 9 зробити висновки

Еколого-економічна ефективність проекту

Одним з показників ефективності проекту є частка доданої вартості виробництва рослинницької продукції на період освоєння проекту та на час складання проекту. Розрахунки привести у табл. 10.

Таблиця 10

Визначення ефективності виробництва рослинницької продукції

Культури	На час складання проекту			На рік освоєння проекту		
	Валове виробництво, т	Ціна, грн	Вартість, млн. грн	Валове виробництво, т	Ціна, грн	Вартість, млн. грн
Озима пшениця						
Озимий ячмінь						
Кукурудза на зерно						
Соняшник						
Картопля						
Багаторічні трави						
Всього						

До показників екологічної ефективності відноситься умова забезпечення бездефіцитного балансу гумусу та запобігання змиву ґрунту. В цілому ефективність має бути незаперечною, оскільки вирішується одне з пріоритетних завдань – збереження і відтворення родючості ґрунту.

ТЕСТИ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ ТА ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

1. Право власності на землю набувається і реалізується громадянами, юридичними особами і державою відповідно до Закону.

В якій статті Конституції України це зазначено?

- а) стаття 142;
- б) стаття 14;
- в) стаття 13;
- г) стаття 92 Конституції України.

2. Земельний кодекс України прийнятий:

- а) 14 жовтня 1993 р.;
- б) 28 червня 1996 р.;
- в) 25 жовтня 2001 р.;
- г) 10 листопада 1994 р.

3. Земельний кодекс урегульовує:

а) питання обмеження розмірів земельних ділянок у приватній власності;

б) розмір площ орних земель;

в) принципи формування і шляхи реалізації права власності на землю;

г) особливості функціонування комунальної власності на землю.

4. Назвіть категорії земель:

а) землі оздоровчого призначення;

б) землі запасу;

в) землі рекреаційного призначення;

г) землі історико-культурного призначення.

5. Основними завданнями земельної реформи, що розпочалася 15 березня 1991 р. проголошено:

а) з'ясування питань володіння, користування в розпорядження земельними ресурсами;

б) передачі мільйонів гектарів земель у безоплатне користування;

в) перерозподіл земель із метою створення умов для рівноправного розвитку різних форм господарювання, формування багатокладної економіки, раціонального використання та охорони земель;

г) ліквідація монополії держави на земельну власність.

6. Розкрийте етапи проведення земельної реформи:

- а) створення багатуокладної економіки;
- б) розширення функцій володіння та користування землею;
- в) роздержавлення і приватизація земельного фонду з реструктуризацією сільськогосподарських підприємств і організацій;
- г) формування комунальної власності на землю територіальних громад населених пунктів і запровадження рину земель.

7. Що нині гальмує завершення земельної реформи?

- а) відсутність повноцінного правового поля для регулювання земельних відносин;
- б) відсутність відповідної землевпорядної, кадастрової, містобудівної та екологічної документації;
- в) відсутність державного, самоврядного та громадського контролю за використанням і охороною земельного фонду;
- г) відсутність системи управління та структури органів, що забезпечують регулювання земельних відносин у державі.

8. Що являє собою природно-сільськогосподарське районування земель?

- а) база для оцінювання земельного фонду, розробки землевпорядної документації, вдосконалення розміщення і спеціалізації сільськогосподарського виробництва;
- б) поділ території за певними ознаками;
- в) поділ території за агрокліматичними умовами для вирощування сільськогосподарських культур;
- г) ланку народного господарства, що характеризується певною спеціалізацією, комплексністю та пропорційністю розвитку.

9. Вкажіть основні напрямки розвитку землеустрою на сучасному етапі?

- а) розроблення стандартів, норм і правил використання земель;
- б) правове забезпечення розвитку системи земельних відносин шляхом розробки, прийняття і реалізації необхідних законів та нормативно-правових актів;
- в) забезпечення еколого-економічного та агроекологічного районування;
- г) забезпечення сталого, економічно безпечного, невиснажливого та раціонального землекористування.

10. Чим зумовлюється необхідність встановлення цільового призначення земель?

- а) забезпеченням раціонального використання земель та їхньої охорони;
- б) чіткою диференціацією антропогенного навантаження на земельні ресурси;
- в) встановленням способів експлуатації земель;
- г) їхньою специфікою як об'єкта земельних правовідносин – просторовою обмеженістю, незамінністю, постійністю місцезнаходження.

11. Що мається на увазі під цільовим призначенням земельної ділянки?

- а) встановлені законодавством та конкретизованими відповідними органами влади допустимі межі використання земельної ділянки громадянами та юридичними особами;
- б) встановлений законодавством правовий режим її експлуатації, який забезпечує реалізацію права користування земельною ділянкою у такий спосіб, що відповідатиме суспільним інтересам та не завдаватиме шкоди навколишньому природному середовищу;
- в) такий спосіб її використання, який встановлено для цієї ділянки;
- г) належність до відповідної категорії земель та відповідний спосіб її використання.

12. Що таке землі сільськогосподарського призначення?

- а) площа угідь, що використовується для вирощування сільгоспкультур, та інші сільськогосподарські землі;
- б) основний базис виробництва у сільському та лісовому господарстві;
- в) землі, надані для виробництва сільськогосподарської продукції, здійснення сільськогосподарської науково-дослідної та навчальної діяльності, розміщення відповідної виробничої інфраструктури;
- г) землі, які за правильного використання постійно поліпшуються, набуваючи нових якостей, підвищуючи свою родючість.

13. Що визначається у формах державної статистичної звітності № 6-зем, 6а-зем, 6б-зем, 2-зем?

- а) розподіл наявних земель за власниками землі, землекористувачами, угіддями та видами економічної діяльності;
- б) площа зрошених та осушених земель;
- в) зміна в динаміці площ сільськогосподарських культур;
- г) категорії земель.

14. Землі сільськогосподарського призначення за складом угідь поділяються на такі групи:

- а) сільськогосподарські землі;
- б) сільськогосподарські угіддя;
- в) орні землі;
- г) несільськогосподарські угіддя.

15. Як має бути здійснена диференціація використання земель сільськогосподарського призначення?

- а) з урахуванням життєвих вимог рослин, можливостей пристосування сільськогосподарських культур до умов їхнього вирощування;
- б) з урахуванням антропогенних змін і характеру діяльності людини;
- в) шляхом застосування еколого-ландшафтного підходу до землекористування загалом;
- г) шляхом деталізації і класифікації землі та агроландшафту території, нівелюючи його недоліки, що полягають у пріоритетному врахуванні антропогенних змін.

16. Що належить до земель житлової та громадської забудови?

- а) землі населених пунктів;
- б) земельні ділянки в межах населених пунктів, які використовуються для розміщення житлової забудови, громадських будівель і споруд, інших об'єктів загального користування;
- в) землі загального користування населених пунктів;
- г) села, селища, міста, райони, області.

17. Плани земельно-господарського устрою розробляються відповідно до:

- а) генерального плану населеного пункту;
- б) плану зонування території;
- в) проектів землеустрою щодо впорядкування земель для містобудівних потреб;
- г) процесу вибору і відведення земельних ділянок у містах та інших населених пунктах.

18. Що відноситься до земель природно-заповідного фонду?

- а) природні території та об'єкти, а також штучно створені об'єкти;
- б) ділянки суші і водного простору з природними комплексами та об'єктами, що мають особливу цінність;
- в) ділянки суші і водного простору з природними комплексами та об'єктами, що мають особливу природоохоронну, екологічну, наукову,

естетичну, рекреаційну та іншу цінність, яким відповідно до закону надано статус територій та об'єктів природно-заповідного фонду;

г) земельні ділянки, в межах яких є природні об'єкти, що мають особливу наукову цінність.

19. Що таке землі оздоровчого призначення?

а) природні лікувальні ресурси;

б) землі, що мають природні лікувальні властивості, які використовуються або можуть використовуватися для профілактики захворювань і лікування людей;

в) мінеральні і термальні води, лікувальні грязі, природні об'єкти і комплекси зі сприятливими для лікування кліматичними умовами;

г) землі, що мають лікувальні природні фактори, що є значною цінністю як для нинішніх, так і прийдешніх поколінь.

20. Що належить до земель рекреаційного призначення?

а) землі, які використовуються для організації відпочинку населення, туризму та проведення спортивних заходів;

б) земельні ділянки зелених зон і навчально-туристичних та екологічних стежок;

в) землі, зайняті територіями будинків відпочинку, пансіонатів, будинків фізичної культури та спорту;

г) земельні ділянки, надані для дачного будівництва і спорудження інших об'єктів стаціонарної рекреації.

21. Що таке пляжна зона?

а) прилегла до узрізу води частина прибережної захисної смуги уздовж морів, навколо морських заток і лиманів з режимом обмеженої господарської діяльності;

б) зона, що встановлюється за проектом землеустрою при визначенні прибережної захисної смуги морів, навколо морських заток та лиманів у складі цієї смуги;

в) зона не менше 100 м від узрізу води;

г) зона, що встановлюється автоматично.

22. Основними користувачами земельних ділянок автомобільного транспорту та дорожнього господарства є:

а) землевласники та землекористувачі;

б) служби автомобільних доріг в областях;

в) автомобільний транспорт;

г) органи державного управління автомобільними дорогами.

23. Що означає право власності на землю?

- а) право особи, яке вона здійснює відповідно до закону за своєю волею, незалежно від волі інших осіб;
- б) право володіти, користуватися і розпоряджатися земельними ділянками;
- в) право повного панування над землею з обмеженнями, встановленими законом або договором, яке особа здійснює за власною волею, незалежно від волі інших осіб;
- г) право власності на земельну ділянку, яка є об'єктом, яким можна володіти.

24. Які є форми власності на землю?

- а) державна, комунальна, приватна, право власності на землю Українського народу;
- б) право власності на землю Українського народу та право власності іноземних держав;
- в) державна, комунальна, приватна;
- г) державна та приватна.

25. У яких формах може виступати право власності Українського народу?

- а) у формі державної або комунальної власності;
- б) у формі права власності вітчизняних та іноземних осіб;
- в) у формі права власності вітчизняних та іноземних громадян;
- г) у формі колективної та комунальної власності.

26. Колективна власність означає:

- а) залучення громадян та жителів селища в об'єднану територіальну громаду;
- б) передачу земельних ділянок сільськогосподарського призначення у власність сільськогосподарських юридичних осіб так званого кооперативного типу;
- в) власність громадян, юридичних осіб, держави та територіальних громад;
- г) набуття землі у власність юридичних та фізичних осіб.

27. Що означає право володіння і користування земельною ділянкою, яка перебуває у державній або комунальній власності без встановлення строку?

- а) право користування землею;
- б) право використовувати земельну ділянку;
- в) право постійного користування земельними ділянками;
- г) право повного і беззаперечного користування.

28. Що таке відчужуване речове право користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб?

- а) оренда;
- б) емфітевзис;
- в) земельний сервітут;
- г) речове право на землю.

29. Що таке право власника або землекористувача земельної ділянки на обмежене платне або безоплатне користування чужою земельною ділянкою (ділянками)?

- а) оренда;
- б) емфітевзис;
- в) земельний сервітут;
- г) речове право на землю.

30. Що таке території навколо шкідливих об'єктів з обмеженим режимом землекористування, де забороняється розміщення об'єктів, пов'язаних з постійним перебуванням людей?

- а) зони особливого режиму використання земель;
- б) зони санітарної охорони;
- в) санітарно-захисні зони;
- г) зони особливого режиму забудови.

31. Спори, пов'язані з укладенням, виконанням та припиненням договорів оренди земельних ділянок, спори щодо встановлення земельних сервітутів, спори про захист права власності та користування земельними ділянками вирішуються:

- а) у порядку цивільного судочинства;
- б) у порядку господарського судочинства;
- в) у порядку адміністративного судочинства;
- г) за домовленістю сторін.

32. Затвердження загальнодержавних програм щодо використання та охорони земель належать до повноважень:

- а) Кабінету Міністрів України;
- б) місцевих державних адміністрацій;
- в) центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику в сфері земельних відносин;
- г) Верховної Ради України у сфері землеустрою.

33. Координація діяльності державних органів земельних ресурсів належать до компетенції:

- а) Кабінету Міністрів України;
- б) місцевих державних адміністрацій;
- в) центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику в сфері земельних відносин;
- г) Верховної Ради України у сфері землеустрою.

34. Координація діяльності місцевих органів земельних ресурсів належать до повноважень:

- а) місцевих державних адміністрацій;
- б) центрального органу виконавчої влади;
- в) Головних управлінь Держгеокадастру в області;
- г) обласних рад у сфері землеустрою.

35. Перевірка закінчених стадій або етапів польових та камеральних землевпорядних робіт, а також закінченої проектно-технічної документації загалом носить назву:

- а) нормативний контроль;
- б) поточних контроль;
- в) самоконтроль;
- г) приймальний контроль.

36. Перевірка матеріалів під час виконання робіт з метою запобігання і своєчасного усунення дефектів та браку в роботі носить назву:

- а) нормативний контроль;
- б) поточних контроль;
- в) самоконтроль;
- г) приймальний контроль.

37. Контроль, що здійснюється систематично кожним виконавцем у процесі виконання роботи з метою здавання її матеріалів з першого пред'явлення носить назву:

- а) нормативний контроль;
- б) поточних контроль;
- в) самоконтроль;
- г) приймальний контроль.

38. При здійсненні планування підприємства у сфері землеустрою необхідно виконати наступні роботи:

- а) конкретизувати види робіт із землеустрою, які буде виконувати підприємство;
- б) розрахувати основні показники господарської діяльності у поточному році та на перспективу;
- в) визначити обсяги реалізації продукції, послуг та витрати на їхнє виробництво;
- г) розробити план виробничого процесу.

39. Що є підставою для проведення землеустрою?

- а) необхідність оцінки ризиків від здійснення діяльності у сфері землеустрою;
- б) первинна обробка результатів вимірювання;
- в) укладання договорів між юридичними чи фізичними особами (землевласниками та землекористувачами) та розробниками документації із землеустрою;
- г) встановлення особливого режиму й умов використання земель.

40. Що додається до договору із землеустрою:

- а) завдання на виконання робіт;
- б) календарний план виконання робіт;
- в) протокол погодження договірної ціни на виконання робіт;
- г) кошторис на виконання робіт.

41. Діяльність, метою якої є дослідження, перевірка, аналіз та оцінювання об'єктів експертизи на предмет їхньої відповідності вимогам законодавства, встановленим стандартам, нормам і правилам, а також підготовка обґрунтованих висновків для прийняття рішень – це:

- а) державний нормоконтроль;
- б) проектно-вишукувальні роботи;
- в) науково-дослідні роботи;
- г) державна експертиза землевпорядної документації.

42. Експертиза, що проводиться щодо об'єктів, за якими здійснено державну експертизу і щодо яких відкрилися нові відомості чи обставини, що не були належним чином відображені їхніми розробниками та мають значення для об'єктивного дослідження й оцінювання об'єкта державної експертизи носить назву:

- а) повторна державна експертиза;
- б) додаткова державна експертиза;
- в) первинна державна експертиза;
- г) вторинна державна експертиза.

43. Видача кваліфікаційного сертифікату інженерам-землевпорядникам та інженерам-геодезистам, які склали кваліфікаційний іспит, здійснюється:

- а) відповідними органами Держгеокадастру;
- б) за умови отримання вищої освіти у галузі землеустрою за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста або магістра;
- в) за умови наявності спеціального стажу;
- г) навчальним закладом, на базі якого складається кваліфікаційний іспит за рішенням Кваліфікаційної комісії.

44. Проект землеустрою складається з:

- а) пояснювальної записки;
- б) опису об'єкта дослідження;
- в) додатків;
- г) графічних матеріалів.

45. Перенесення меж адміністративно-територіальних одиниць у натуру (на місцевість) здійснюється:

- а) після затвердження проекту землеустрою за окремим клопотанням замовника;
- б) відповідними районними державними адміністраціями;
- в) за окремим клопотанням сільських та селищних рад;
- г) одночасно з відображенням у натурі проектних меж.

46. Водоохоронна зона морів, морських заток і лиманів визначається шириною:

- а) не менше 1 км від урізу води;
- б) не менше 2 км від урізу води;
- в) не менше 1000 м від урізу води;
- г) не менше 500 м від урізу води.

47. Нееродовані та слабо еродовані землі, розташовані на схилах крутістю до 3° , відносяться до:

- а) II технологічної групи;
- б) I технологічної групи;
- в) III технологічної групи;
- г) IV технологічної групи.

48. Що таке делімітація кордону?

- а) це процес спільної перевірки і відновлення ліній державного кордону на місцевості та позначення її прикордонними знаками на основі існуючих договірних документів;

б) визначення загального положення і напрямів державного кордону між суміжними державами шляхом переговорів;

в) це перевірка державного кордону;

г) це процес переведення ліній державного кордону на місцевості з позначенням його спеціальними прикордонними знаками згідно з договорами щодо делімітації кордонів і доданими до них картами та описами.

49. Що таке демаркація кордону?

а) це процес спільної перевірки і відновлення ліній державного кордону на місцевості та позначення її прикордонними знаками на основі існуючих договірних документів;

б) визначення загального положення і напрямів державного кордону між суміжними державами шляхом переговорів;

в) це перевірка державного кордону;

г) це процес переведення ліній державного кордону на місцевості з позначенням його спеціальними прикордонними знаками згідно з договорами щодо делімітації кордонів і доданими до них картами та описами.

50. Що таке землеустрій?

а) сукупність соціально-економічних та екологічних заходів, що мають на меті врегулювання земельних відносин та раціональну організацію адміністративно-територіальних одиниць, суб'єктів господарювання, що здійснюється під впливом суспільно-виробничих відносин і розвитку продуктивних сил;

б) соціально-економічний процес цілеспрямованої організації території і засобів виробництва, нерозривно пов'язаних із землею, який відбувається під впливом розвитку продуктивних сил і виробничих відносин суспільства;

в) це землевпорядкування;

г) це організація території сільськогосподарських підприємств;

д) формування структури землекористування та адміністративно-територіального устрою, забезпечення і охорони земель.

51. Протиерозійна організація території відноситься до виду робіт із:

а) землеустрою;

б) землевпорядкування;

в) територіального землеустрою;

г) організації протиерозійних заходів.

52. Основні принципи землеустрою:

- а) першочергове вирішення природоохоронних завдань;
- б) максимальне врахування природних, еколого-господарських властивостей території і екологічної стійкості окремих її частин;
- в) максимальне отримання економічної вигоди;
- г) дотримання вимог законодавства;
- д) екологічна, економічна і соціальна ефективність території;
- е) встановлення прибережних захисних смуг;
- є) створення великої кількості власників землі і нових господарських структур;
- ж) встановлення меж адміністративно-територіальних одиниць, територій природно-заповідного фонду;
- з) територіальна організація виробництва.

53. Зміст землеустрою:

- а) встановлення на місцевості кордону держави та меж адміністративно-територіальних утворень;
- б) розробка прогнозів загальнодержавної, регіональної програм використання та охорони земель;
забезпечення науково обгрунтованого розподілу земельних ресурсів між галузями економіки з метою раціонального розміщення продуктивних сил, формування сприятливого навколишнього природного середовища;
- в) забезпечення науково обгрунтованого розподілу земельних ресурсів між галузями економіки з метою раціонального розміщення продуктивних сил, формування сприятливого навколишнього природного середовища;
- г) складання схем землеустрою, розробка техніко-економічних обгрунтувань використання та охорони земельних ресурсів відповідних адміністративно-територіальних утворень;
- д) ефективна система управління земельними ресурсами;
- е) розвиток земельного менеджменту і маркетингу;
- є) забезпечення стабільності землекористування;
- ж) складання проектів створення нових і впорядкування існуючих землеволодінь і землекористувань.

54. Мета землеустрою:

- а) забезпечення раціонального використання та охорони земель, створення сприятливого екологічного середовища та поліпшення природних ресурсів;
- б) забезпечити прозорий ринок землі;
- в) створити раціональні організаційно-правові форми господарювання на землі;

- г) регулювати процес передачі землі у державну і комунальну власність;
- д) не допустити скорочення площі орних земель;
- е) складання відомості трансформації угідь.

55. Основні функції землеустрою:

а) регулювання земельних відносин та управління земельними ресурсами;

б) реалізація державної політики щодо використання та охорони земель, здійснення земельної реформи, вдосконалення земельних відносин, наукове обґрунтування розподілу земель за цільовим призначенням, створення екологічно сталих агроландшафтів;

в) взаємоприспосадування виробництва і території, територіальна організація виробництва, в процесі якої враховується родючість ґрунтів, місце розташування земель, обґрунтовується виробничий напрям, спеціалізація підприємства і організовується його територія;

г) надання інформації для правового, економічного, екологічного і містобудівного механізмів регулювання земельних відносин на національному, регіональному, локальному рівнях шляхом встановлення особливого режиму та умов використання й охорони земель;

д) встановлення і закріплення на місцевості меж адміністративно територіальних одиниць, територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення, меж земельних ділянок власників і землекористувачів;

е) прогнозування, планування і організація раціонального використання і охорони земель;

є) організація території сільськогосподарських підприємств, установ і організацій з метою створення просторових умов для еколого-економічної оптимізації використання та охорони земель сільськогосподарського призначення, впровадження прогресивних форм організації управління землекористуванням, удосконалення структури і розміщення земельних угідь, посівних площ та ін.;

ж) організація території підприємств, установ і організацій з метою створення умов сталого землекористування та встановлення обмежень і обтяжень, тобто земельних сервітутів у використанні та охороні земель несільськогосподарського призначення;

з) проведення земельної експертизи щодо раціонального використання і охорони землі;

и) дотримання принципів розвитку земельного ринку та конкурентоспроможності сільськогосподарського землекористування;

і) формування попиту і пропозиції на землю, відстежування динаміки ринку, підготовка каталогів земельних ділянок.

56. Суб'єкти землеустрою:

- а) учасники торгів;
- б) органи управління земельними ресурсами;
- в) органи державної влади та органи місцевого самоврядування;
- г) юридичні особи;
- д) юридичні та приватні особи;
- е) юридичні та фізичні особи, які здійснюють землеустрій;
- є) землевласники;
- ж) землекористувачі.

57. Об'єкти землеустрою:

- а) територія України;
- б) території адміністративно-територіальних одиниць та їхніх частин;
- в) території землеводінь та землекористувань;
- г) території сільськогосподарських підприємств;
- д) Держгеокадастр України;
- е) новостворені сільськогосподарські підприємства;
- є) територіальні природно-господарські комплекси.

58. Документація із землеустрою розробляється у вигляді:

- а) схем, проектів, робочих проектів, спеціальних тематичних карт, атласів, технічної документації;
- б) технічної документації, проектів землеустрою, звітів;
- в) схем, проектів, робочих проектів або технічних документацій;
- г) проектів землеустрою сільськогосподарських підприємств, робочих проектів рекультивациі, впорядкування території культурних пасовищ;
- д) програм, схем, проектів, робочих проектів, звітів.

59. Площа, що надається у власність чи користування, визначається відповідно до:

- а) Проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок;
- б) технічної документації щодо встановлення меж земельної ділянки;
- в) детального плану території;
- г) плану зонування території;
- д) матеріалів реєстрації у центрі державного земельного кадастру;
- е) актів на право власності чи користування землею.

60. Який вид документації із землеустрою не підлягає погодженню з територіальним органом центрального органу виконавчої влади, що здійснює державну політику в сфері земельних відносин?

- а) робочий проект землеустрою;

б) проект землеустрою щодо приватизації земель державних сільськогосподарських підприємств, установ та організацій;

в) технічна документація із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі.

61. Хто має право виступати власником документації із землеустрою?

а) Центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику в сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності та земельних відносин;

б) замовник документації із землеустрою;

в) розробник документації із землеустрою.

62. Охорона земель – це:

а) обґрунтування і забезпечення досягнення раціонального землекористування;

б) оптимальне співвідношення земельних угідь; гранично допустиме забруднення ґрунтів; показники деградації земель та ґрунтів;

в) комплекс організаційних, технічних і біотехнологічних заходів, спрямованих на відновлення ґрунтового покриву, поліпшення стану та продуктивності порушених земель.

63. Рекультивация порушених земель – це:

а) комплекс організаційних, технічних і біотехнологічних заходів, спрямованих на відновлення ґрунтового покриву, поліпшення стану та продуктивності порушених земель;

б) відновлення деградованих земельних угідь;

в) запобігання необґрунтованого вилучення земель сільськогосподарського призначення для несільськогосподарських потреб.

64. Які землі підлягають рекультивации:

а) які зазнали змін в структурі рельєфу, екологічному стані ґрунтів і материнських порід та у гідрологічному режимі внаслідок проведення гірничодобувних, геологорозвідувальних, будівельних та інших робіт;

б) які зазнали погіршення корисних властивостей та родючості ґрунту внаслідок природних та антропогенних факторів;

в) у яких гранично допустимі концентрації небезпечних речовин.

65. Як здійснюється рекультивация порушених земель?

а) для відновлення деградованих земельних угідь використовується ґрунт, знятий при проведенні гірничодобувних, геологорозві-

дувальних, будівельних та інших робіт, шляхом його нанесення на малопродуктивні ділянки або на ділянки без ґрунтового покриву;

- б) вилученням порушених земель з використання і обліку;
- в) заборонаю господарської та іншої діяльності.

66. Нормативно-правові акти, які здійснюють правове регулювання у сфері охорони земель:

а) Конституція України, Земельний кодекс України, Закон України «Про охорону земель», інші нормативно-правові акти, які приймаються відповідно до них:

- б) Земельний кодекс України;
- в) Закон України «Про охорону земель», інші нормативно-правові акти, які приймаються відповідно до них.

67. Органи, які здійснюють регулювання в галузі охорони земель:

а) Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, органи місцевого самоврядування, місцеві державні адміністрації, спеціально уповноважені центральні органи виконавчої влади в межах повноважень, установлених законом:

- б) Міністерство оборони України, органи місцевого самоврядування;
- в) Державна фіскальна служба України, місцеві державні адміністрації.

68. Яким нормативно-правовим документом регламентується здійснення консервації земель?

- а) наказ Мінагрополітики;
- б) Земельний кодекс України;
- в) Закон України «Про охорону земель».

69. Які заходи щодо охорони земель фінансуються/здійснюються за рахунок місцевих бюджетів?

- а) реалізація регіональних програм використання та охорони земель;
- б) виконання заходів, спрямованих на усунення причин та наслідків негативного впливу на земельні ресурси і ґрунти внаслідок стихійного лиха або в разі неможливості встановлення винних у цьому фізичних і юридичних осіб;
- в) рекультивация земель, порушених у період до 1990 року.

70. Як здійснюється консервація земель?

- а) шляхом припинення їхнього господарського використання на визначений термін та залуження або заліснення;

б) шляхом відтворення родючості ґрунтів;
в) шляхом прийняття відповідних нормативів і стандартів, які визначають вимоги щодо якості земель, допустимого антропогенного навантаження на ґрунти та окремі території, допустимого сільськогосподарського освоєння земель тощо.

71. Чи може передаватися в оренду земельна ділянка, яка обмежена заставою?

- а) не може бути передана;
- б) може бути передана за згодою заставодержателя;
- в) може бути передана без згоди заставодержателя;
- г) може бути передана за рішенням розпорядника земель.

72. Об'єкт за договором оренди землі вважається переданим орендодавцем орендареві з моменту:

- а) прийняття рішення про затвердження документації із землеустрою;
- б) підписання договору оренди землі;
- в) державної реєстрації права оренди;
- г) державної реєстрації договору оренди землі.

73. Припинення права власності на земельну ділянку сільськогосподарського призначення у разі добровільної відмови від неї здійснюється за:

- а) рішенням суду;
- б) заявою власника;
- в) рішенням органу виконавчої влади;
- г) рішенням органу місцевого самоврядування.

74. Приватизація земельної ділянки громадянином – членом садівницького товариства здійснюється:

- а) за згодою членів товариства;
- б) без згоди інших членів товариства;
- в) за згодою правління садівницького товариства.

75. Землі сільськогосподарського призначення можуть надаватися в оренду для ведення підсобного господарства:

- а) комунальні несільськогосподарські підприємства;
- б) громадяни;
- в) іноземні юридичні особи;
- г) державні сільськогосподарські підприємства.

76. Громадяни України, які реалізували своє право на безоплатну приватизацію земельної ділянки для ведення особистого підсобного господарства в розмірі менше 2,0 га:

- а) не мають права на збільшення розміру земельної ділянки;
- б) мають право на збільшення розміру земельної ділянки за рішенням суду;
- в) мають право на збільшення розміру земельної ділянки в межах норм, встановлених статтею 121 Земельного кодексу України;
- г) мають право на збільшення розміру земельної ділянки в розмірі земельної частки (паю), який визначений як середній по району.

77. Земельні ділянки особистого селянського господарства можуть використовуватися для:

- а) садівництва;
- б) товарного сільськогосподарського виробництва;
- в) городництва;
- г) будівництва житлового будинку;
- д) сінокошіння та випасання худоби.

78. Визначення земель, придатних для потреб сільського господарства, провадиться:

- а) на підставі даних агрохімічної паспортизації земель (полів);
- б) на підставі даних державного земельного кадастру;
- в) за проектами землеустрою;
- г) на підставі ґрунтового обстеження земель (полів).

79. Право власника або землекористувача земельної ділянки на обмежене платне або безоплатне користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб – це:

- а) право земельного сервітуту;
- б) право емфітевзису;
- в) право оренди;
- г) право суперфіцію.

80. Земельні ділянки, на яких розташовані багатоквартирні будинки, а також належні до них будівлі, споруди та прибудинкова територія передаються співвласникам багатоквартирних житлових будинків у:

- а) власність, постійне користування;
- б) постійне користування, оренду;
- в) власність, оренду.

81. Кількість категорій земель в Україні:

- а) 7;
- б) 8;
- в) 9.

82. Земельні ділянки, які перебувають у власності чи користуванні громадян або юридичних осіб, передаються у власність чи користування за рішенням органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування лише після:

- а) викупу цих ділянок;
- б) припинення права власності чи користування ними;
- в) конфіскації цих ділянок.

83. До земель загального користування населених пунктів належать:

- а) землі під об'єктами природно-заповідного фонду, історико-культурного та оздоровчого призначення;
- б) землі під залізницями, автомобільними дорогами, об'єктами повітряного і трубопровідного транспорту;
- в) майдани, вулиці, проїзди, шляхи, набережні, пляжі.

84. Громадянам та юридичним особам за рішенням органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади можуть безоплатно або за плату передаватись у власність замкнені земельні ділянки лісогосподарського призначення у складі угідь селянських, фермерських та інших господарств загальною площею:

- а) до 7 га;
- б) до 5 га;
- в) до 3 га.

85. У разі, якщо межі сіл, селищ, міст не встановлені відповідно до вимог Земельного кодексу України, визначення меж земель державної та комунальної власності здійснюється з урахуванням меж населених пунктів, зазначених:

- а) у генеральному плані населеного пункту;
- б) у детальному плані території;
- в) у Державному земельному кадастрі.

86. Підставою для розміщення тимчасових споруд на земельних ділянках є:

- а) схема розміщення;
- б) паспорт прив'язки;
- в) схема благоустрою території.

87. До особливо цінних земель не відносяться:

- а) землі історико-культурного призначення;
- б) землі водного фонду;
- в) землі природно-заповідного фонду.

88. До земель водного фонду належать:

- а) моря, річки, острови, не зайняті лісами;
- б) озера, острови, зайняті лісами, берегові смуги водних шляхів;
- в) озера, річки, прибережні захисні смуги, зайняті лісами.

89. До земель морського транспорту не належать землі під:

- а) морськими портами з набережними, майданчиками, причалами, вокзалами;
- б) судноремонтними заводами, майстернями, базами, складами;
- в) судноплавними каналами, судноплавними, енергетичними та гідротехнічними спорудами.

90. Рішення органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування щодо надання дозволу на розробку документації із землеустрою:

- а) надається безоплатно та має необмежений строк дій;
- б) надається за плату та має обмежений строк дії;
- в) надається за плату та має необмежений строк дії.

91. До складу проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки входить:

- а) витяг з Державного земельного кадастру про земельну ділянку;
- б) копії агрохімічних паспортів полів, земельних ділянок;
- в) матеріали книги історії полів за останні три роки;
- г) плани агровиробничих груп ґрунтів та крутизни схилів;
- д) кадастровий план земельної ділянки.

92. Цільове призначення земельної ділянки – це:

- а) використання земельної ділянки за призначенням, визначеним на підставі документації із землеустрою;
- б) використання земельної ділянки за призначенням, визначеним на підставі містобудівної документації;
- в) використання земельної ділянки на підставі договору емфітевзису, суперфіцію земельної ділянки державної чи комунальної власності.

93. Формування земельних ділянок здійснюється:

- а) за проектами землеустрою щодо відведення земельних ділянок;

- б) за допомогою технічної документації з оцінки земель;
- в) за допомогою робочого проекту землеустрою;
- г) за допомогою генерального плану населеного пункту.

94. Проект землеустрою щодо відведення земельної ділянки, яка знаходиться у приватній власності, зі зміною цільового призначення, розробляється:

- а) на замовлення власника земельної ділянки без надання дозволу органу виконавчої влади, органу місцевого самоврядування;
- б) на підставі дозволу органу виконавчої влади, органу місцевого самоврядування на його розроблення;
- в) на замовлення відповідної сільської, селищної, міської ради чи районної державної адміністрації.

95. Право постійного користування земельною ділянкою із земель державної та комунальної власності набувають:

- а) фермерські господарства;
- б) підприємства, установи та організації, що належать до державної та комунальної власності;
- в) особисті селянські господарства;
- г) приватні підприємства, що діють на основі приватної власності громадян чи суб'єктів господарювання;
- д) громадські організації інвалідів України, їхні підприємства (об'єднання), установи та організації.

96. Технічна документація із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості):

- а) погоджується в порядку, встановленому статтею 186-1 Земельного кодексу України;
- б) погоджується територіальним органом центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику в сфері земельних відносин;
- в) не підлягає погодженню.

97. До повноважень місцевих державних адміністрацій у галузі земельних відносин належить:

- а) розпорядження землями державної власності відповідно до Земельного кодексу України;
- б) ведення та адміністрування Державного земельного кадастру;
- в) проведення державної експертизи документації із землеустрою;
- г) встановлення порядку проведення моніторингу земель.

98. Вилучення земельних ділянок, наданих у постійне користування, із земель державної та комунальної власності, провадиться:

- а) без згоди землекористувачів;
- б) за згодою землекористувачів;
- в) на підставі рішення відповідної сільської, селищної, міської ради без згоди землекористувачів.

99. Проект землеустрою, що забезпечує еколого-економічне обґрунтування сівозміни та впорядкування угідь, включає:

- а) плани агровиробничих груп ґрунтів та крутизни схилів;
- б) викопіювання з містобудівної документації;
- в) розрахунки кошторисної вартості щодо впровадження запроєктованих заходів з охорони земель;
- г) довідку, що містить узагальнену інформацію про землі (території).

100. Зміст поняття «охорона ґрунтів»:

а) система правових, організаційних, технологічних та інших заходів, спрямованих на збереження і відтворення родючості та цілісності ґрунтів, їхній захист від деградації;

б) визначення генетичної будови та властивостей ґрунтів, структури ґрунтового покриву;

в) суцільне обстеження сільськогосподарських угідь з метою державного контролю за зміною показників родючості та забруднення ґрунтів.

101. Зміст поняття «охорона земель»:

а) система правових, організаційних, економічних, технологічних та інших заходів, спрямованих на раціональне використання земель, запобігання необґрунтованому вилученню земель сільськогосподарського призначення для несільськогосподарських потреб, захист від шкідливого антропогенного впливу, відтворення і підвищення родючості ґрунтів;

б) припинення господарського використання на визначений термін на залуження або заліснення деградованих і малопродуктивних земель, господарське використання яких є екологічно та економічно неефективним, а також техногенно забруднених земельних ділянок, на яких неможливо одержувати екологічно чисту продукцію, а перебування людей на цих земельних ділянках є небезпечним для їхнього здоров'я;

в) обстеження сільськогосподарських угідь з метою державного контролю за зміною показників родючості та забруднення ґрунтів.

102. Документація із землеустрою в галузі охорони земель:

а) схеми землеустрою і техніко-економічні обґрунтування використання та охорони адміністративно-територіальних одиниць та робочі проекти землеустрою;

б) проекти землеустрою щодо встановлення або зміни меж населених пунктів;

в) технічна документація щодо поділу або об'єднання земельних ділянок.

103. Передача земельних ділянок у власність громадянам – працівниками державних та комунальних сільськогосподарських підприємств, установ та організацій, а також пенсіонерам з їх числа провадиться після:

а) затвердження списків громадян, що мають право на земельну частку (пай);

б) затвердження проекту приватизації земель;

в) подання працівниками підприємства клопотання щодо приватизації земель;

г) прийняття рішення щодо приватизації підприємства.

104. Під час організації сільськогосподарських угідь визначають:

а) розміщення полезахисних лісосмуг;

б) різноманітність ґрунтового покриття;

в) розташування полів;

г) обмеження у використанні угідь.

105. До організації територій пасовищ не входять:

а) влаштування скотопрогонів;

б) влаштування літніх таборів;

в) влаштування польових станів;

г) розміщення водних споруд для забезпечення водою.

106. Площі для багаторічних насаджень відводять:

а) поблизу тваринницьких ферм та літніх таборів;

б) поблизу тваринницьких ферм та населених пунктів;

в) у заплавах річок, днищах балок, на осушених низовинних болотах;

г) поблизу населених пунктів, на схилах без глибоких промоїн.

107. Під час упорядкування території сівозмін передбачається:

а) розміщення господарських центрів;

б) розміщення бригадних ділянок;

в) розміщення полезахисних лісосмуг;

г) розміщення і чергування сільськогосподарських культур.

108. Передача земельної ділянки водного фонду для рибогосподарських потреб (за межами населеного пункту) належить до повноважень:

- а) районної державної адміністрації;
- б) обласної державної адміністрації;
- в) сільської, селищної, міської ради;
- г) Кабінету Міністрів України.

109. Передача земельної ділянки водного фонду для експлуатації гідротехнічних споруд (за межами населеного пункту) належить до повноважень:

- а) районної державної адміністрації;
- б) обласної державної адміністрації;
- в) сільської, селищної, міської ради.

110. До якої категорії земель належать полезахисні лісові смуги:

- а) землі сільськогосподарського призначення;
- б) землі рекреаційного призначення;
- в) землі лісгосподарського призначення.

111. Землі оборони можуть перебувати у:

- а) приватній власності;
- б) державній власності;
- в) комунальній власності.

112. Громадяни і юридичні особи для здійснення в установленому порядку можуть набувати у власність такі земельні ділянки:

- а) пасовища та сінокоси;
- б) деградовані і малопродуктивні землі;
- в) ріллю.

113. Яке із зазначених повноважень не відноситься до повноважень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику в сфері земельних відносин, та землеустрою?

- а) затвердження документації із землеустрою щодо визначення та встановлення в природі (на місцевості) державного кордону України;
- б) забезпечення створення, формування і ведення Державного фонду документації із землеустрою;
- в) участь у розробленні та реалізації загальнодержавних і регіональних програм використання та охорони земель.

114. Який з вищезазначених вище видів документації не є документацією із землеустрою?

- а) проект землеустрою щодо впорядкування території населеного пункту;
- б) проект землеустрою щодо впорядкування території для місто-будівних потреб;
- в) генеральний план населеного пункту.

115. Який з приведених видів документації із землеустрою відноситься до землеустрою на загальнодержавному та регіональному рівнях?

- а) проект землеустрою щодо встановлення (зміни) меж адміністративно-територіального утворення;
- б) проект землеустрою щодо організації території земельних часток (паїв);
- в) проект землеустрою щодо впорядкування території для містобудівних потреб.

116. Який документ не є складовою частиною проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки?

- а) кадастровий план земельної ділянки;
- б) матеріали ґрунтових обстежень;
- в) акт приймання передачі межових знаків на зберігання (у разі формування земельної ділянки).

117. Які роботи із землеустрою не фінансуються за рахунок коштів державного бюджету?

- а) здійснення землеустрою на землях державної власності;
- б) складання схем землеустрою;
- в) підготовка документації із землеустрою щодо визначення та встановлення в натурі (на місцевості) державного кордону України.

118. Формування земельних ділянок здійснюється:

- а) у порядку відведення земельних ділянок із земель державної та комунальної власності;
 - шляхом інвентаризації земель державної чи комунальної власності у випадках, передбачених законом;
 - шляхом поділу чи об'єднання раніше сформованих земельних ділянок;
- б) шляхом визначення меж земельних ділянок державної чи комунальної власності за проектами землеустрою щодо впорядкування територій населених пунктів, проектами землеустрою щодо впорядкування території для містобудівних потреб, проектами

землеустрою щодо приватизації земель державних і комунальних сільськогосподарських підприємств, установ та організацій;

за проектами землеустрою щодо організації території земельних часток (паїв);

за проектами землеустрою щодо встановлення (зміни) меж адміністративно-територіальних одиниць;

в) у порядку відведення земельних ділянок із земель державної та комунальної власності;

шляхом визначення меж земельних ділянок державної чи комунальної власності за проектами землеустрою щодо впорядкування територій населених пунктів, проектами землеустрою щодо впорядкування території для містобудівних потреб, проектами землеустрою щодо приватизації земель державних і комунальних сільськогосподарських підприємств, установ та організацій;

за проектами землеустрою, що забезпечують еколого-економічне обґрунтування сівозміни та впорядкування угідь.

119. Які із зазначених проектів землеустрою не потребують погодження?

а) проекти землеустрою щодо впорядкування території населених пунктів;

б) проекти землеустрою, що забезпечують еколого-економічне обґрунтування сівозміни та впорядкування угідь;

в) проекти землеустрою щодо організації території земельних часток (паїв).

120. Землеустрій базується на таких принципах:

а) забезпечення пріоритету сільськогосподарського землеволодіння і землекористування;

б) зональність;

в) забезпечення пріоритету розвитку населених пунктів.

121. Орган, який приймає рішення щодо встановлення та зміни меж міста:

а) обласна рада;

б) Верховна рада України;

в) Кабінет Міністрів України;

г) районна рада.

122. Які землі підлягають консервації?

а) деградовані і малопродуктивні землі, господарське використання яких є екологічно небезпечним та економічно неефективним;

- б) землі без рослинного покриття;
- в) перелоги.

123. Які заходи щодо охорони земель і ґрунтів фінансуються за рахунок Державного бюджету?

- а) передбачені загальнодержавними програмами використання та охорони земель і підвищення родючості ґрунтів;
- б) передбачені регіональними програмами використання та охорони земель;
- в) щодо виготовлення документації із землеустрою землекористувачам, землевласникам.

124. Зміна цільового призначення земельної ділянки приватної власності, наданої для ведення товарного сільськогосподарського виробництва:

- а) не допускається;
- б) допускається за рішенням органу виконавчої влади;
- в) допускається після затвердження документації із землеустрою;
- г) допускається за бажаннями власника ділянки.

125. На яких землях можуть розміщуватися об'єкти передачі електричної енергії?

- а) на землях енергетики;
- б) на землях житлової громадської забудови;
- в) на усіх категоріях земель.

126. До якої категорії земель належать земельні ділянки, надані для будівництва та обслуговування об'єктів фізичної культури і спорту:

- а) землі рекреаційного призначення;
- б) землі житлової та громадської забудови;
- в) землі оздоровчого призначення.

127. Розміри та режими використання земельних ділянок смуг відведення визначаються за:

- а) проектами землеустрою;
- б) схемами землеустрою і техніко-економічного обґрунтування використання та охорони земель;
- в) робочими проектами землеустрою;
- г) технічною документацією із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості).

128. Навколо особливо цінних природних об'єктів, об'єктів культурної спадщини, гідрометеорологічних станцій тощо з метою охорони і захисту їх від несприятливих антропогенних впливів створюються:

- а) санітарно-захисні зони;
- б) охоронні зони;
- в) зони санітарної охорони.

129. Яка ширина передбачається проектами землеустрою прибережної захисної зони для малих річок, струмків (площа водозбору до 2 тис. км²) і ставків площею до 3 га?

- а) 20 м;
- б) 25 м;
- в) 30 м;
- г) 35 м;
- д) 40 м.

130. Яка ширина передбачається проектами землеустрою прибережної захисної зони для середніх річок (площа водозбору від 2 тис. км²) і ставків площею понад 3 га?

- а) 45 м;
- б) 50 м;
- в) 60 м;
- г) 70 м;
- д) 80 м.

131. Яка ширина передбачається проектами землеустрою прибережної захисної зони для великих річок, водосховищ з площею водозбору понад 50 тис. км²?

- а) 90 м;
- б) 100 м;
- в) 120 м;
- г) 150 м.

132. Землі оборони можуть перебувати у:

- а) державній власності;
- б) комунальній власності;
- в) приватній власності;
- г) державній та комунальній власності.

133. Для створення сприятливого режиму водних об'єктів уздовж морів, навколо озер, водосховищ та інших водойм встановлюються водоохоронні зони, розміри яких визначаються:

- а) проектами землеустрою;

- б) схемами землеустрою і техніко-економічного обґрунтування використання та охорони земель;
- в) робочими проектами землеустрою;
- г) технічною документацією із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості).

134. Приватні несільськогосподарські підприємства, установи та організації можуть набувати права власності або оренду землі сільськогосподарського та іншого призначення для ведення:

- а) особистого селянського господарства;
- б) товарного сільськогосподарського виробництва;
- в) підсобного сільського господарства;
- г) сінокошіння і випасання худоби;
- д) фермерського господарства.

135. Помилки, допущені органом, що здійснює ведення Державного земельного кадастру, виправляються:

- а) безоплатно в день надходження повідомлення про виявлення помилки;
- б) платно в день надходження повідомлення про виявлення помилки;
- в) безоплатно протягом п'яти робочих днів з моменту надходження повідомлення про виявлення помилки.

136. Надання відомостей з Державного земельного кадастру здійснюється:

- а) протягом десяти робочих днів з дати реєстрації заяви;
- б) протягом дев'яти робочих днів з дати реєстрації заяви;
- в) протягом чотирнадцяти робочих днів з дати реєстрації заяви.

137. Розробниками документації із землеустрою є:

а) юридичні особи, що володіють необхідним технічним і технологічним забезпеченням та у складі яких працює за основним місцем роботи один або два сертифікованих інженери-землевлпорядники, які є відповідальними за якість робіт із землеустрою;

фізичні особи – підприємці, які є сертифікованими інженерами-землевлпорядниками, відповідальними за якість робіт із землеустрою;

б) юридичні особи, що володіють необхідним технічним і технологічним забезпеченням та у складі яких працює за основним місцем роботи не менше двох сертифікованих інженерів-землевлпорядників, які є відповідальними за якість робіт із землеустрою;

фізичні особи – підприємці, які володіють необхідним технічним і технологічним забезпеченням та є сертифікованими інженерами-землевлпорядниками, відповідальними за якість робіт із землеустрою;

в) юридичні особи, які отримали ліцензії на проведення робіт із землеустрою та у складі яких працюють за основним місцем роботи сертифіковані інженери-землевпорядники, які є відповідальними за якість робіт із землеустрою;

фізичні особи-підприємці, які отримали ліцензії на проведення робіт із землеустрою та є сертифікованими інженерами-землевпорядниками, відповідальними за якість робіт із землеустрою.

138. Земельні ділянки відповідно до Земельного кодексу України формуються?

а) шляхом визначення меж земельних ділянок державної чи комунальної власності за проектами землеустрою щодо впорядкування території для містобудівних потреб, проектами землеустрою щодо приватизації земель державних і комунальних сільськогосподарських підприємств, установ та організацій;

за проектами землеустрою щодо організації території земельних часток (паїв);

шляхом інвентаризації земель державної чи комунальної власності у випадках, передбачених законом;

б) шляхом інвентаризації земель державної чи комунальної власності у випадках, передбачених законом;

за робочими проектами землеустрою;

за проектами землеустрою щодо встановлення (зміни) меж адміністративно-територіальних одиниць;

в) шляхом поділу чи об'єднання раніше сформованих земельних ділянок;

за проектами землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного, лісогосподарського призначення, земель водного фонду та водоохоронних зон, обмежень у використанні земель та їхніх режимотворюючих об'єктів;

шляхом визначення меж земельних ділянок державної чи комунальної власності за проектами землеустрою щодо впорядкування територій населених пунктів, проектами землеустрою щодо впорядкування територій для містобудівних потреб, проектами землеустрою щодо приватизації земель державних і комунальних сільськогосподарських підприємств, установ та організацій.

139. Які документи входять до складу проекту землеустрою щодо відведення земельних ділянок?

а) акт перенесення в натуру (на місцевість) меж охоронних зон, зон санітарної охорони, санітарно-захисних зон і зон особливого режиму

використання земель за їх наявності (у разі формування земельної ділянки);

матеріали геодезичних вишукувань та землевпорядного проектування;
довідка з державної статистичної звітності щодо наявності земель та розподіл їх за власниками земель, землекористувачами, угіддями;

копії правовстановлюючих документів на об'єкти нерухомого майна, розташовані на земельній ділянці (за наявності таких об'єктів);
відомості про обчислення площі земельної ділянки (у разі формування земельної ділянки);

б) матеріали погодження проекту землеустрою;

копія документа, що посвідчує фізичну особу, або копію виписки з Єдиного державного реєстру юридичних та фізичних осіб – підприємців;

копія кваліфікаційного сертифіката інженера-землевпорядника, засвідчена печаткою та підписом інженера-землевпорядника;

перелік обмежень у використанні земельних ділянок;

довідка з державної статистичної звітності про наявність земель та розподіл їх за власниками земель, землекористувачами, угіддями;

в) матеріали геодезичних вишукувань та землевпорядного проектування;

довідку з державної статистичної звітності щодо наявності земель та розподіл їх за власниками земель, землекористувачами, угіддями;

копія кваліфікаційного сертифіката інженера-землевпорядника, засвідчена печаткою за підписом інженера-землевпорядника;

акт приймання-передачі межових знаків на зберігання (у разі формування земельної ділянки);

копії правовстановлюючих документів на об'єкти нерухомого майна, розташовані на земельній ділянці (за наявності таких об'єктів).

140. Основні види землеустрою:

а) територіальний;

б) внутрігосподарський;

в) зокремлений;

г) державний;

д) місцевий;

е) локальний.

141. Територіальний землеустрій включає такі види робіт:

а) схеми землеустрою щодо обґрунтування використання та охорони земель адміністративно-територіальних одиниць;

б) проекти землеустрою щодо встановлення меж адміністративно-територіальних утворень;

в) проект землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення;

г) проекти землеустрою щодо створення нових та впорядкування існуючих землеволодінь і землекористувань;

д) проекти землеустрою щодо впорядкування території населених пунктів;

е) проекти землеустрою щодо зонування земель за їхніми категоріями та типами землекористування;

є) плани формування територіальних обмежень у використанні земель;

ж) плани земельно-господарського устрою населених пунктів;

з) проекти землеустрою щодо відведення земельних ділянок та зміни їхнього цільового призначення;

и) формування об'єктів землеустрою.

142. Внутрігосподарський землеустрій вирішує такі питання:

а) розроблення проектів землеустрою, що забезпечують еколого-економічне обґрунтування сівозмін та впорядкування угідь;

б) проекти організації території садів;

в) встановлення обмежень у використанні земель та земельних сервітутів у межах конкретних земельних ділянок;

г) розроблення проектів організації території природно-заповідного фонду;

д) розміщення угідь і сівозмін;

е) упорядкування території ріллі;

є) розроблення робочих проектів землеустрою.

143. Основні види робіт при зокремленому землеустрої:

а) проекти землеустрою щодо рекультивациі порушених земель;

б) землювання малопродуктивних угідь;

в) захист земель від ерозії, підтоплення, заболочення, ущільнення, забруднення промисловими та іншими відходами, поліпшення сільськогосподарських земель;

г) відведення земель для промислових потреб;

д) проектування сівозмін;

е) розміщення полів сівозмін.

144. Землевпорядний процес складається з таких стадій:

а) порушення клопотання щодо проведення землевпорядної дії;

б) підготовчі роботи до складання проекту землеустрою;

в) польові і камеральні обстеження;

- г) отримання технічного завдання на розроблення проекту;
- д) розроблення проекту землеустрою;
- е) державна землевпорядна експертиза;
- є) затвердження проекту землеустрою або іншої землевпорядної документації;
- ж) перенесення проекту в натуру;
- з) оформлення та видача документації із землеустрою;
- и) авторський нагляд;
- і) здійснення моніторингу земель.

145. Рівні проведення землеустрою:

- а) загальнодержавний;
- б) регіональний;
- в) місцевий;
- г) локальний;
- д) автономний;
- ж) колективний.

146. Види документації із землеустрою на загальнодержавному та регіональному рівнях:

- а) документація із землеустрою щодо визначення державного кордону України;
- б) загальнодержавні і регіональні програми використання та охорони земель;
- в) схеми землеустрою;
- г) проекти землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного призначення;
- д) розроблення міжгосподарських сівозмін;
- ж) розроблення концепції використання земель.

147. У чому полягає сутність контурно-меліоративної організації території?

- а) визначення кількості сівозмін і полів у них;
- б) диференційоване використання кормових угідь;
- в) диференційоване використання ріллі;
- г) розподіл ріллі за еколого-технологічними групами ґрунтів;
- д) поділ ріллі на контури.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Кривов В. М., Тихенко Р. В., Гетманьщик І. П. Основи земле-впорядкування. – К. : «Урожай», 2008. – 328 с.
2. Землеустроительное проектирование. Учебник. – под ред. В. Д. Ки-рюхина. – М. : «Колос». – 1976. – 527 с.
3. Казьмір П. Г., Казьмір Л. П. Землепорядне проектування. Організація угідь і сівозмін та впорядкування території сівозмін. – курс лекцій. – Львів : ЛДАУ, 2007. – 97 с.
4. Третьак А. М. Землепорядне проектування. Теоретичні основи і територіальний землеустрій : навч. посібник. – К. : Вища школа, 2006. – 528 с.
5. Третьак А. М. Наукові основи землеустрою. – навчальний посібник. – К. : ТОВ ЦЗРУ, 2002. – 342 с.
6. Третьак А. М., Дорош Й. М., Третьак Р. А. Теоретичні засади земле-впорядного процесу : Монографія. – за ред. А. М. Третьака. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС. – 2017. – 268 с.
7. Грабак Н. Х., Топіха І. Н., Давиденко В. М., Шевель І. В. Основи ведення сільськогосподарського виробництва та охорона земель: навчальний посібник – 2-ге видання – К. : ВД Професіонал», 2006. – 496 с.

ДЛЯ НОТАТОК

ДЛЯ НОТАТОК

ДЛЯ НОТАТОК

Навчальне видання

Валерій Васильович
Горлачук

Олена Володимирівна
Лазарєва

ЗЕМЛЕУСТРІЙ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ТЕРИТОРІЇ

Практикум
для студентів спеціальності
193 «Геодезія та землеустрій»
Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»

Редактор, *А. Грубкіна*.
Технічний редактор, комп'ютерна верстка *Д. Кардаш*.
Друк *С. Волинець*. Фальцювально-палітурні роботи *О. Кутова*.

Підп. до друку 04.03.2019
Формат 60x84¹/₁₆. Папір офсет.
Гарнітура “Times New Roman”. Друк ризограф.
Ум. друк. арк. 3,25. Обл.-вид. арк. 2,01.
Тираж 5 пр. Зам. № 5679.

Видавець і виготовлювач: ЧНУ ім. Петра Могили.
54003, м. Миколаїв, вул. 68 Десанників, 10.
Тел.: 8 (0512) 50–03–32, 8 (0512) 76–55–81, e-mail: rector@chmnu.edu.ua.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 6124 від 05.04.2018.